

HELSETJENESTENS DRIFTSORGANISASJON FOR NØDNETT HF
(1)
Postboks 72
2801 GJØVIK

Deres ref.:
Vår ref.: 17/2910-35
Saksbehandler: Ingunn Myklebust
Dato: 17.12.2019

Lovfortolkning- akuttmedisinforordningen- spørsmål om informasjon til innringer om lydopptak

HelseDirektoratet viser til henvendelse fra Helsetjenestens driftsorganisasjon for nødnett HF(HDO) med flere spørsmål om lydlogg for legevaktsentral. Deres spørsmål ble besvart i brev av 28.06.2018, med unntak av spørsmål om det foreligger en plikt til å gi innringer til legevaktsentral (LVS) via nasjonalt legevaktnummer (116117) eller annet legevaktnummer informasjon om at samtalen blir lydlogget.

Som følge av datasansvaret er det opp til den enkelte virksomhet selv å vurdere og sikre at behandlingen av personopplysninger utføres i samsvar med gjeldende krav til behandlingen. HelseDirektoratet mener likevel at det er behov for en overordnet fortolkning fra sentrale myndigheter fordi dette er et område hvor det er nødvendig med felles rutiner.

HelseDirektoratet beklager lang saksbehandling. Det har blant annet vært behov for dialog både med Datatilsynet og Helse- og omsorgsdepartementet for endelig å kunne ta stilling til ditt spørsmål.

Oppsummering

HelseDirektoratets konklusjon er at det foreligger en plikt til å informere innringer om at samtalen til legevaktssentral (LVS) via nasjonalt legevaktnummer (116117) eller kommunenes legevaktnumre blir tatt opp (lydlogget), og som hovedregel skal denne informasjonen gis innledningsvis i samtalen.

Sakens bakgrunn

Det stilles spørsmål til om det foreligger en plikt til å gi innringer til legevaktsentral og nasjonalt legevaktnummer informasjon om at samtalen vil bli lydlogget.

Datatilsynets veileder om lydopptak av samtaler omtaler samtaler til nødnummer (utgitt før ikrafttreddelsen av personvernforordningen (GDPR)). Under punktet "Lydopptak i ulike situasjoner" fremgår det at opptak ved samtaler til nødnummer vil være lovlig og at det på grunn av tidsaspektet i disse situasjonene ikke vil være nødvendig først å gi informasjon om at samtalen vil bli lydlogget, men at *Nødetatene bør gi informasjon om lydopptak på sine nettsider*

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi

Ingunn Myklebust, tlf.: +4793042444

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helseDirektoratet.no

og/eller på andre egnede måter for å være gjennomiktig.¹ På denne bakgrunn henvendte vi oss til Datatilsynet ved brev av 26. september 2018 med spørsmål om denne vurderingen av adgangen til lydlogg av "nødnummer" også kan legges til grunn for opptak av samtaler til LVS og nasjonalt legevaktnummer.²

Datatilsynet har besvart vår henvendelse ved brev av 11. desember 2018. Av brevet fremgår det at Datatilsynet ikke kan ta konkret stilling til dette spørsmålet, men at det er den databehandlingsansvarlige som selv må ta stilling til om en behandling av personopplysninger er lovlig, og om noen av unntakene i lovgivningen kommer til anvendelse. Blant annet ble det vist til at det etter personvernforordningen artikkel 14 nr. 5 bokstav c kan gjøres unntak fra informasjonskravet dersom *innsamling eller utlevering er uttrykkelig fastsatt i unionsretten*. Datatilsynet mente at Helsedirektoratet derfor burde gjøre en fortolkning av om plikten til å gjøre lydopptak som følger av akuttmedisinforskriften er tilstrekkelig som grunnlag for innsamling uten å informere den registrerte.

I brev av 03.06.2019 til Helse- og omsorgsdepartementet ba vi om innspill til om det er en plikt til å informere innringer om at samtaler til legevaktsentral og nasjonalt legevaktnummer blir tatt opp eller om det er tilstrekkelig å gi generell informasjon til befolkningen om dette fordi plikten til lydlogg av samtaler er lov/forskriftsregulert. Helse- og omsorgsdepartementet har pekt på at informasjonsplikten til innringer skal vurderes med utgangspunkt i GDPR artikkel 13 og unntakene fra informasjonsplikten skal vurderes med utgangspunkt i artikkel 13 nr. 4. Bakgrunnen for dette er at lydopptak av en innringing til legevaktsentral og nasjonalt legevaktnummer kan innebære registrering av personopplysninger om innringer og om andre (den personen henvendelsen gjelder).

Helsedirektoratet har med bakgrunn i dette gjort en ny vurdering av hvor vidt det er tilrådelig å informere innringer om at samtaler til legevaktsentral og nasjonalt legevaktnummer blir tatt opp.

Helsedirektoratets vurdering

Som utgangspunktet må all behandling av personopplysninger ha et rettslig grunnlag, jf. personvernforordningen artikkel 6.

Det legges til grunn at nasjonalt legevaktnummer 116 117 og legevaktsentralens behandling av helseopplysninger, ved lydlogg av samtaler, har hjemmel i personvernforordningen artikkel 6 nr. 1 bokstav c, jf. artikkel 9 nr. 2 bokstav g og h. Behandlingen er nødvendig for å utføre offentlig myndighet som den dataansvarlige er pålagt. Som det fremgår av akuttmedisinforskriften § 13 bokstav e skal legevaktsentral *"ha utstyr for lydopptak av viktig trafikk, herunder lydopptak til bruk for dokumentasjon og kvalitetssikring av virksomheten"*. AMK- og legevaktsentralers lydopptak er å anse som en del av pasientens journal, jf. forskriften § 20, og vil slik sett være å anse som dokumentasjon av den helsehjelp som er ytt i forbindelse med henvendelsen, jf. helsepersonelloven §§ 39 og 40.

Den registrertes innsyns- og informasjonsrettigheter er regulert i personvernforordningen artikkel 13 til 15. Som det fremgår av forordningens fortale avsnitt 61 så bør informasjonen i

¹ <https://www.datatilsynet.no/regelverk-og-verktoy/veiledere/lydopptak/>

² Med nødnummer her menes medisinsk nødnummer 113

forbindelse med behandlingen av personopplysningene gis den registrerte på tidspunktet for innsamlingen av opplysningene fra vedkommende eller, dersom opplysningene innhentes fra en annen kilde, innen en rimelig frist, avhengig av de aktuelle omstendighetene.

Det er imidlertid ikke nødvendig å pålegge en plikt til å informere dersom den registrerte allerede har informasjonen, dersom registrering eller utlevering av personopplysninger er uttrykkelig fastsatt ved lov, eller dersom det viser seg å være umulig eller vil kreve en uforholdsmessig stor innsats å informere den registrerte, jf. fortale avsnitt 62.

Unntakene er nedfelt i artikkel 13 for innsamling av personopplysninger fra den registrerte og artikkel 14 gjelder informasjon til den registrerte der personopplysninger blir samlet inn fra andre enn den registrerte. Etter personvernforordningen artikkel 13 nr. 4 kan det gjøres unntak fra hovedregelen om informasjon på tidspunktet for innsamlingen "*dersom og i den grad den registrerte allerede har informasjonen*". Artikkel 14 nr. 5 bokstav a inneholder et tilsvarende unntak. I tillegg kan det gjøres unntak for informasjonskravet etter artikkel 14 nr. 5 bokstav c i de tilfeller hvor innsamlingen er uttrykkelig fastsatt i nasjonal rett. Personvernforordningen artikkel 13 nr. 4 er en videreføring av reguleringen i tidligere personopplysningslov § 19 siste ledd. Om denne bestemmelsen heter det (Ot.prp.nr 92 (1998-99): *Annet ledd gjør unntak fra informasjonsplikten slik at det ikke er nødvendig å gi den registrerte informasjon som han eller hun allerede kjenner til. Det vil derfor som regel være tilstrekkelig å gi den registrerte informasjonen én gang. Unntaket får særlig betydning for behandlingsansvarlige som jevnlig samler inn opplysninger. For at unntaket skal få anvendelse stilles det strenge beviskrav – det må være klart at den registrerte har slik kunnskap fra før.*

Publikum får i dag allerede mye informasjon ved innringing til legevaktsentral via nasjonalt legevaktnummer 116 117. Informasjonen er knyttet til valg av legevaktsentral og håndtering av akutte hendelser. Når publikum ringer 116 117 blir de først informert om at de har kommet til legevakten. Informasjonen blir gjentatt på samisk. Det kommer deretter informasjon om hva man gjør om man vil til en legevakt et annet geografisk sted, og dersom det er akutt, blir man bedt om å ringe 113.

Helsedirektoratet legger til grunn at telefonsamtaler til medisinsk nødtelefon 113 i stor grad er knyttet til akutsituasjoner som gjelder tidskritisk sykdom eller skade. Ved samtaler til 113 er det derfor vår vurdering at det å legge inn informasjon om at samtalen vil bli tatt opp, vil kunne gi et unødvendig tidstap som kan ha betydning for utfallet av den helsehjelp som gis.

Når det gjelder henvendelser til legevaktsentral (LVS) via det seks-sifrede nasjonale legevaktnummeret (116117) eller kommunenes alternative legevaktnummer anses graden av hast gjennomgående å være mindre enn ved samtaler til medisinsk nødtelefon 113, selv om det også her regelmessig forekommer at publikum feilaktig henvender seg til legevakt istedenfor 113. Ut fra en samlet vurdering av hastegrad og det forhold at det allerede gis mye informasjon til innringer ved henvendelser til nasjonalt legevaktnummer 116117, mener vi at supplerende informasjon om at samtalen blir tatt opp i liten grad vil påvirke den helsehjelp som gis. Vår vurdering er derfor at innringer til legevaktsentral (LVS) via nasjonalt legevaktnummer 116117 eller kommunenes legevaktnumre skal informeres om at samtalen blir tatt opp (lydlogget).

Det bør også gis generell informasjon, for eksempel via kommunens hjemmesider, om at samtaler til legevaktsentral og nasjonalt legevaktnummer 116 117 vil bli tatt opp. Dette er

begrunnet i prinsippet om åpen behandling av personopplysninger, jf. blant annet personvernforordningen artikkel 1 bokstav a.

Avslutningsvis bemerkes at all informasjon som er rettet mot allmennheten eller den registrerte, skal være kortfattet, lett tilgjengelig og enkelt å forstå. Dette fremgår av personvernforordningens fortale avsnitt 58. Det fremgår videre i samme avsnitt at det skal benyttes et klart og enkelt språk og at informasjon rettet mot allmennheten kan gis elektronisk, f.eks. på et nettsted.

Vennlig hilsen

Vårin Hellevik e.f.
seniorrådgiver

Ingunn Myklebust
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
Datatilsynet;Helse- og omsorgsdepartementet